

Popiežius PIUS IX sako:

"Kiekvieno kataliko yra šventa priedermė paremti katalikišką spaudą ir ją kuo plačiausiai paskleisti tarp žmonių. Geri laikraščiai yra naujingiausi daiktai ir verti didžiausių užmojų."

Organas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Kooperatyvės Sąjungos

DARBININKAS

—Ela—

UTARNINKAIS, KETVERGAIS, IR SUBATOMIS

Metams \$4.00

Ukrubeky ir Bostono apilinkose metams \$4.00

"Darbininkas"

386 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. South Boston 620.

No. 95. Metai IX.

KETVIRTADIENIS, RUGPJŪČIO 21 D., 1924.

Kaina 4 centai

Spėjama, kad Francija ir Vokietija patvirtys sutartį

Žinios iš Lietuvos

GRUMOJO PALEIDIMU.

Berlin. — Vokietijos Reichstagas susirinkęs ateinančią penytę ir tuoj bus paduota patvirtinti Londono konferencijos sutartį. Premieras Marx išaukštino atstovus įspėjo. Sakė, kad jei nepatvirtins sutarties tai paleis Reichstagas ir paskelbs naujus rinkimus. Yra spėjama, kad Reichstagas sutartį patvirtins.

PRASO APLEISTI RUHRA.

London. — Anglijos premieras McDonald pasiuntė po laiško. Francijos ir Belgijos premierams ragindamas kuogrečiausia pasitraukti iš Vokietijos užimtos provincijos Ruhro. Laiške sako, kad Anglijos valdžios žvilgsniu francūzų ir belgų pasiliekamas Ruhre gali pakenkti Dawso plano vykinimui. McDonald sako, kad pasitraukimas iš Ruhro turi pasibaigti ir mažiau, negu į metus laiko.

FRANCUZAI SUPYKO.

Paryžius. — Anglijos premiero laiškas, kuriame jis Francijos premieri Herriotui nurodė kad kuogrečiausia reikią iš Ruhro pasitraukti, suerzino francūzų visuomenę. Parlamento atstovai nespėjo savo pasipiktinimo.

Kai del priėmimo ir patvirtinimo padarytų sutarčių Londono, tai pasipiktinimą nesigirdi. Yra vilitis, kad sutartis bus patvirtinta netolimo ateityje.

PALAIKYS TVARKA.

London. — Anglijos valdžia yra pasiryžusi palaikyti tvarką Sudane. Tą šalį savinasi Egipto valdžia ir delto ten dabar ištiko susirėmimų su Anglijos jėgomis.

UŽ VIETĄ VOKIETIJAI.

Anglijos valdžia stovi už leidimą Vokietijos į Tautų Lygos Tarybą. Tas Lygos Taryboje Genevoj sukėlė sujūdimą.

VISI GALES DALYVAUTI.

London. — Alijantvokiečių konferencija yra pažymėjusi, kad sumanytojų paskolų Vokietijai gales dalyvauti visi bankininkai. Vokietijai bus suteikta 800,000,000 auksinių markių paskola.

ZUVO 300 ŽMONIŲ.

Arabijoj netoli Jordano upės kilė maištas. Maištininkams pradėjio pasisekė, bet paskui valdžios jėgos smarkiai užvaldė maištininkus, juos įveikė ir jų užmušė apie 300. Ta vieta yra po valdžia Arabijos emiro.

Ku klux'ų vadas įkliuvo

SUJUDIMAS TARP KŲ KLUX'Ų.

Ku Klux Klanas yra jau nuo senai pagarsėjęs savo agitacija ir veikimu prieš Katalikų Bažnyčią, prieš negrus, prieš žydus ir prieš ateivius apskritai. Dabar tarp klaniečių didis sujūdimas ir susirūpinimas. Ku Klux Klano organizatorius William C. Moyers Tennessee valstijoj tapo areštuotas. Jis yra pabėgęs iš Vermonto valstijos.

Prieš porą savaičių nūmėtas klaniečių organizatorius Moyers naktį apsiginklavęs Burlington'e, Vt. įsilaužė į katalikų katedrą ir norėjo ten ją apšaudyti. Bet buvo susektas ir bėgo. Pavyko pabėgti ir kitą valstiją. Detektyvai jį vijosi. Bostono detektyvas Edwin C. Brown su warrantu areštavo jį New Market'e, Penne. Dabar tos valstijos gubernatoriaus prašoma leisti tą šventąjį gabentis į Vermonto valstiją, kur jis piktadarybę padarė.

Moyers yra dar jaunas, 24 m. amžiaus. Jis metus su vienu yra išbuvęs klaniečių ir Klano valdyba pereiť vasario mėnesį jį buvo atsiuntęs į Naująją Angliją organizuoti Klaną ir kovoti prieš katalikus. Apetitas teip toli nūėjo, kad ginčluotas lino naktį katalikų katedrą apšaudė.

Del šitos piktadarybės Naujosios Anglijos Klane kilo didis sujūdimas ir pasipiktinimas. Klaniečiai skelbėsi esą taikos ir tvarkos gerbėjai, yra pasizadėję valdžiai talkininkauti tvarką palaikyti ir įstatymus vykinti, o dabar jų vadas pasirodė šventvagin.

Tai Naujosios Anglijos Klaniečiai pareiškė atsimesių nuo Klano, jei iš vyriausiųjų kvatierių, kurios randasi Atlanta, Ga. nebus apšvarinimo. 33,000 klaniečių jau atsimeť.

Yra spėjama, kad Klanui galias jau atėjo.

LENKAI SUSIRŪPINO.

Paryžius. — Mažosios antantės valstybės, kurios iki šiol savo politiką vedė, kaip buvo Francijos politikininkų patariamios, dabar, del susitarimo Londono konferencijoj ir del įvykusių atmainos Francijos politikoj su Vokietija, be galo susirūpino. Kai kurios jų iki šiol mat traktavo Vokietiją daigi gėdėčiau nei Francija.

Lenkija ir Rumunija dar labiau susirūpinusios nei Jugoslavija ir Čekoslovakija, nes jų padėtis darosi labai pavojinga ne tik iš Vokietijos pusės, bet ir iš Rusijos.

Lenkijos atstovai Paryžiuje tiesiai panikos apimti. Mat nuo pat 1919 metų Lenkiją uoliai klausė Francijos, beveik iki jotos pildė jos instrukcijas, ir su savo kaimynu Vakaruose — su Vokietija — elgėsi per daug drąsiai, tvirtai įsitikėjęs, kad sąjunga su Francija duoda jam pakankamos garantijos, kad Vokietija nedrįs jos užkabinti.

Taip jau ir su Rusija lenkai laikėsi griežto nusistatymo jausdamiesi esą pilnai apsaugoti savo būtinybe su Francija, kuri kiekvienai atvejui eis išvieno su Lenkija.

Francijos premiero Herriotio politika tečiau sukėlė didelio neramumo lenkų lyderiuose. Jų susirūpinimas virto tiesiai panika po to, kai jie atsižino, kad lenkų ambasadorius Londone, kūr prašė p. Herriotio audienoj išaiškinti jam Lenkijos padėtį ir paklausti jį, kokio nusistatymo. Francija laikysis ateity Lenkijos saugumui reikala, buvo premiero Herriotio priuntas vos trims minutėms pasikalbėti, ir tuojau atleistas.

Lenkų valdininkai nesumano nei ką daryti. Jie gerai suprantą, kad Tautų Sąjungai anaipol neteikia jai pilnos apsaugos nuo Vokietijos, tuo labiau Tautų Sąjunga neapgaus jos nuo Rusijos puolimo. Lenkai bijo, kad, nežinint visų Tautų Sąjungos užtikrinimų, Lenkijos nepriklausomybė, tarp tūdiejų galingų kaimynų, gali greitai pasibaigti.

Rumunijos padėtis nėra taip pavojinga, kaip Lenkijos, nes jai tegrūmoja vienas priešas — Rusija. Bet tas pavojus žymiai padidėjo, kai del bendro pavojaus iš Maskvos Lenkija su Rumunija nori padaryti artimesnę tarp sąjungą. Yra žinių, kad abiejų vyriausybės pradėjo tartis del naujos situacijos ir ieškoti priemonių, kaip ankštesniu kooperavimu pašalinti pavojus. Jiedvi daro tatau rizikuodamos, kad del to gali visa mažoji antanta patikrinti, nes Jugoslavija ir Čekoslovakija del savo gyventojų slavy ir vokiečių, neturi tolygių priežasčių bijotis vokiečių ar rusų.

Bastarimai dar tik pradžios stadijoje, kadangi Rumunija ir Lenkija laukia, kaip pasielgs Francijos parlamentas su padarytomis Londono konferencijoj sutartinimis.

APLEIDO DU MIESTŲ.

Francijos okupacinės jėgos tapo ištrauktos iš Vokietijos šių miestų Offenbourgo ir Oppewiczo.

Svečiai pas prezidentą

SVETIMOSE.

Plymouth, Vt. — Pas prezidentą Coolidge, kūr dabar su visa šeima įsikūnė ant tėvo farmos lankėsi Ford, Edison ir Firestone. Visi trys garsūs Amerikos vyrai. Ford — automobilų išdirbėjas, Edison — garsus išradėjas, o Firestone — garsus tire'ų išdirbėjas. Prezidentas Coolidge Fordui padovanojo "old oaken bucket", viedrą, kuri liepos sulau buvo leidžiama. Viedras padarytas 1780 m.

1000 ŽMONIŲ KOVOJA SU MISKŲ GAISRAIS.

San Francisco. — Daugiau negu 1000 ugniagesių kovoja keturiuose vietose su dideliais gaisrais Californijoj, norėdami sulaukyti liepsnos. Oregono 2000 akrai miško, Wasko ežero srity, užsidegė. Washingtono dideli liečių užgesino daugelį gaisrų, bet Nevada, ar California sienos, ugnys yra nenugalimos.

Pavojingas gaisras esąs Sugar Pine Plats, San Bernardino apskrity. Vakar ugnis suaukino Rowell sanatoriją ir atstatoneta namų.

REIKALAUJA PAKARTI.

Chicago. — Milijonierių žmogžudžių Loebio ir Leopoldo byla eina prie galo. Liūdijimai pasibaigė. Valstijos prokuroro pagalbininkas prirodinėjo kad žmogžudžiai pagal įstatymus turi būti pakarti. Sako, kad jei šie žmogžudžiai neužsielė būti pakartais, tai nei vienas piktadarys Illinois valstijoj neužsielė būti pakartu.

LAIMES SU DARBININKAIS.

Washington. — Senatorius La Follette, progresistų kandidatas į prezidentus pasiuntė laišką S. Gompersui, dėkodamas už paramą. La Follette rašo, kad su darbininkų balsais jis laimės rinkimus.

ARAS PARODĖ JĖGĄ.

Chatham, Ont. — Fred Cunningham, 14 metų vaikiną, turėjo baisy kovą su milžinišku aru. Aras jį užpuolė sugniaibė, sukančiojo ir buvo jau beklebiš su juo snape. Aras pakėlė jį apie penkis pėdas augstyn, bet vaikiną marškiniai plyšo ir jis krito žemėn. Aras vel ant jo. Vaikinui pavyko įblokti arą į vielinę tvorą, kur jis įsispainiojo. Ten jį vaikinai ir užtvatino. Arui išplė.

NUBAUDĖ ABEJUS.

Haverhill, Mass. — Teisėjas Daniel J. Cavan nuteisė aštuonis Ku Klux Klaniečius ir penkis anti-klaniečius už tvarkos ardymą. Jie buvo praskaltė liepos 31 d. kada buvo riaušės klaniečių mitinge. Jie apeliavo. Paleisti po \$100 kaucėja. Jiems reikėtų atsėdėti po 30 dienų kalėjime.

NUZUDYTO MATTEOTTI'Ų KŪNAS SURASTAS.

Roma. — Fasistų nuzudyto socialistų parlamento atstovo Giacomo Matteotti kūnas liko surastas miške, netoli Romos ir apie tris kilometrus nuo Scorfano miestelio.

Kūną surado miško ūsargas Ovidio Caratelli. Einant jam miškų, jo šuo landžiodamas po krūmus staiga pradėjo viena me krūmynė draskyti žemę ir aitrai loti. Sargas tuojau pagelį gaisrų, bet Nevada, ar California sienos, ugnys yra nenugalimos.

Pavojingas gaisras esąs Sugar Pine Plats, San Bernardino apskrity. Vakar ugnis suaukino Rowell sanatoriją ir atstatoneta namų.

VEL SUTRUKDĖ.

Amerikos lakūnai, kurie dabar yra Islandijoj, norėjo iktiti Grenlandiją. Bet bebandant mašiną pasirodė, kad ji netvarkoj. Reikės dar tris dienas laukti.

SARVUOTI KARAI SERGĖS PASTĄ NUO VAGIŲ.

New Yorkas. — Norėdamas apsaugoti pastą nuo apvogimų Jungtinių Valstijų pašto departamentas nutarė užsakyti 3000 tam tikrų, stipriai sarvutų karg, kurie išsklaidytų užpuolikus. Vienas tokių kargų jau esąs padarytas ir įeiga bandymus pasirodys tinkamas, būsią užbaigti ir kiti karai.

VIEŠA PADEKA

Pittsburgh, Pa. — Širdingai dėkojame Švento Kazimiero Bažnyčios (Worcester, Mass.) klebonui kun. J. J. Jakaičiui ir parapijonams už taip gausią auką sudėtą statymui šv. Pranciškaus Seserys Vienuolynui. Pakartotinai ačiū! Dėkingos šv. Pranciškaus Seserys.

Nelūkętos sutiktuvės.

Štai vienos šeimos gyvenimo pusaka, įvykusi tikrenybėje: Prieš 46 metus Rauhų kaime, ties Kelne, gyveno tūla žydų šeima — vienintelė tarpe kaimo gyventojų-katalikų. Kartą, tėvams nėsant namie, užpuola tą šeimą plėšikai, visa išgrobia ir draug pasivagia 11 metų mergutę žydaite. Jos brolis, 9 metų, pasislėpęs už krūsnų, tuo būdu išsigelbsti nuo užpuolikų. Grįžta iš miesto tėvai ir pamatę, kas nutikę, apleidžia ant visad šį kaimą ir išsidangina Amerikon, pasiėmę kartu ir jaunutį sūnų, plėšikų nesurastą. Prievarta atskirtoji sesuo nugabenama į kitą kaimą ir ten auklėjama katalikiškoje atmosferoje. Už kokios poros metų patenka į Kelnėn ir teiraujasi, ar nežina kas apie jos tėvus. Jai atsaką, kad tėvai esą nuzudyti. Taip ji išauga pas katalikus kaip katalikė, vėliau išteka už vyro — kataliko D., ir nūnai gyvena Šiauliuose; vyras ir ji darbuojasi miesto pirtyje, kaip paprastu juodadarbiu. Tuo tarpu Amerikoj tėvai, įsitaisę gelumbių fabriką ir gerai gyvena. Mirdamas tėvas pveda sūnui suieškoti dingusią seserį. Sūnus šią vasarą atvyksta Lietuvoje draugė su žmona ir dukterimi. Gargžduose aplanko kitą savo seserį, pasiima ją kartu automobiliu ir vyksta į Rauhbus. Ten vienas tikinčias pasisako žinąs, kame gyvenanti jo sesuo. Tad jis pasiima ir šį automobilin ir vyksta į Šiaulius. Čia tikinčias tikrai pri stato jį seseriai. Jis nori pasveikinti ją kaip brolis — ji nenori net kalbėti su juo, kaip po žydu, nes ir nemoka žydiškai, o vien lietuviškai. Bet ilgai pasikalbėjus, kilo joje lyg iš rūko mažutės atsiminimai, ir ji — pripažino brolį, 46 metai atgal beregėtą. Jos vyras, būdamas blaivesnis, būtų padaręs į svečią, gal geresnio išpūdiu, dabar gi amerikietiškam gyvenimui pasirodė ne labai tinkamas bėgas. Brolis grįžo Amerikon prižadėjęs rūpintis surastąją seserimi. O apsirūpinti galėtų, nes beveik milijonierius esąs.

Raseiniai. Sužinojau, kad p.

Zemės ūkio Ministeris perkėlė Zemės Tvarkytoją Simaško į kitą vietą. Gaila, kad jį visai nepažinojau. Darbininkai prie jo negalėdavo prieiti, o žydams visuomet būdavo pirmenybė. Pav., parcelnuojant Paikautų dvarg, žydui paskyrė 80 ha., o to dvaro darbininkui nedavė nieko. Jo užklauso del ko jis taip pasielgė, jis liepė tylėti ir grąsino kalėjimu.

Plokščiai, šakių apskr. Š. m. liepos mėn. 13 d. Plokščiuose socialdemokratų partijos buvo rengiamas susirinkimas įkurti savo skyrių. Kuomet

Ponas Badrys yra gavęs to-

kia laišką: Mano mielas Gubernatoriau! Pirm kol aš apleidžiu Jūsų svetingą kraštą, norėčiau jums atkoti už tai, kad jūs mums taip nepaprastai širdingai Klaipėdoje priėmėte.

Kadangi dabar vykstu į Kauną ir kadangi jūs mums surengėte toki prielankų priėmimą, tai prašau aš Jūsų, vieniems Jūsų karininkams ir polko vadui išreikšti mano atvirą pagarbą. Apgailestauju, kad laikas ir aplinkybės man nebeleidžia į kiekvieną Jūsų kreip-tis. Toliau prašau pulkininkui dėkoti už linksnų svetingumą, kurį išreiškė jo pulko karalaušų jūreiviams. Visas mūsų apsilankymas išėjo labai linksmu ir gražiu.

Linkėju jums nuolatinio pasisekimo. Norėčiau, kad būtų man neužligo grįžti į Lietuvą ir matyti, kad lietuviai savo šali sekmingai valdo. Išreiškdamas savo atvirą si nuolankumą,

atvykęs agitatorius, nupiešė socialdemokratų rojų, paklausė ar reikalinga įkurti socialdemokratų partijos skyrių ir pastatė balsuoti rankų pakelimu, tai atsirado tik vienas, o susirinkusių nimia nūmė bėga laukan.

Tą pačią dieną buvo ir L. Darbo Fed. susirinkimas, kuriame dalyvavo Seimo atstovai draugas V. Kasakaitis. Susirinkimas nežinojo iš anksto, kad bus atstovas, tad labai nu-džiugo dr. Kasakaity pamatę. Gerb. atstovo kalba labai patenkino susirinkusius darbininkus. Prisirašė naujų narių iš buvusių socialistinų pusės linkusių. [L. D. F. susirinkimas buvo atliktas ir socialdemokratų agitatorius, bet už durų kepturę nusiėmęs tik ramiai žiopsėjo į gražiai veikiančią L. D. F. susirinkimą.

IS KLAIPĖDOS KRAŠTO.

Amerikos laivai išplaukė.

Liepos 17 d. 7 val. vak. Amerikos karo laivai išplaukė. Tik-tai išplaukė visa valanda ankščiau, negu buvo žadėta. Todėl daugybė žmonių, kurie buvo atėję laivų palydėti ankščiau paskirtą valandą, laivų jau neberado. Iš Kauno atlekę orlaiviai laivus išlydė, darydami padangę visokias kilpas. Žmonės, susirinkę maudytis abiejose uosto įplaukos krantuose, susibūrė ant abiejų molių ir ilgai mojavo skepetaitėmis, atsisveikindami su svečiais. Jūrininkai iš laivų palydėtojus taip pat atsakinėjo. Amerikos laivus į jūrą palydėdo du Klaipėdos laivėliai.

Amerikos svečių atsisveikinimo laiškas.

Ponas Badrys yra gavęs tokią laišką: Mano mielas Gubernatoriau! Pirm kol aš apleidžiu Jūsų svetingą kraštą, norėčiau jums atkoti už tai, kad jūs mums taip nepaprastai širdingai Klaipėdoje priėmėte. Kadangi dabar vykstu į Kauną ir kadangi jūs mums surengėte toki prielankų priėmimą, tai prašau aš Jūsų, vieniems Jūsų karininkams ir polko vadui išreikšti mano atvirą pagarbą. Apgailestauju, kad laikas ir aplinkybės man nebeleidžia į kiekvieną Jūsų kreip-tis. Toliau prašau pulkininkui dėkoti už linksnų svetingumą, kurį išreiškė jo pulko karalaušų jūreiviams. Visas mūsų apsilankymas išėjo labai linksmu ir gražiu.

Linkėju jums nuolatinio pasisekimo. Norėčiau, kad būtų man neužligo grįžti į Lietuvą ir matyti, kad lietuviai savo šali sekmingai valdo. Išreiškdamas savo atvirą si nuolankumą,

Frank Bort...

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY
(THE WORKER)

by

ST. JOSEPH'S LITHUANIAN L. C. ASSOCIATION OF LABOR
Registered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass.
Under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108
Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Locally \$1.50
Boston and suburbs \$2.50
Foreign countries yearly \$5.50

PRAPAZINO DARBIEČIŲ
STIPRUMA

Pereitos nedėlios laidoje Boston Herald užsiminė apie Anglijos darbiečių valdžią. Senasis premieras Baldwin'as yra pasakęs, kad netrukus bus Anglijai nauji rinkimai. Reikšminga liberalai ir konservatyvai išreikšią dabartinėmis ministrams nepasitikėjimą ir turėsią įvykti nauji rinkimai. Boston Herald daro šitokią pastabą:

"Mes abejojame begu McDonałd arba kitas ministras bent kiek susirūpino dėl Baldwin'as šnekų apie visuotinius rinkimus netolimoj ateityje. Tiek žinoma, kad Sir Patrick Hastings, attorney-general nėra susirūpinęs. Kalboje savo sekėjanis jis pareiškė, kad konservatyvai ir liberalai negrįžta valdžios stumti iš ofiso. Kodėl? Jie gali, sako jis, balsuoti mums nepasitikėjimą ir išimti mus per penkias minutes. Bet jie to nedarys, nes jie žino, kad piliečiai atsisųstų i parlamentą darbiečių ne 190, o 290." Gal būt jis tiesą sako: Nes išrodo, kad šalis maloniai nustebus takti ir išmintini, kuria dabartinė valdžia parodė savo novacijute, nuosaukiunt daugumo patulų naujų įstatymų ir neuzginėjimu gabumu vesti užsienio politiką, ypač atgavime Francijos draugingumo tuo pat kartu pageriant santykius su Vokietija."

Taip komplimentuoja kapitalistinis laikraštis Anglijos darbininkų valdžią. La Follette Amerike eity. McDonałdą takais, bet kapitalistai jam priešingi. Priešingi ne kad La Follette būtų perradikalus, bet kad savas reikia remti.

GYVATĖ UZANTEJ.

Lietuvos Šaulių organas "Trimitas" liepos mėnesio laidoje užsimena apie seną Lietuvos bėdą, apie išgalėjimą ten svetimo gaivalo. Neauginimė gyvates užantėj, sanka "Trimitas." Pasiklausykime to laikraščio išvedžiojimų:

"Ne kartą jau buvo keliamas mintis 'Trimitas' ir kitų mūsų spaudoj, kad mes lietuviai, sudarę didžiulę mūsų krašto gyventojų didžiumą, privalome dąbėti, kad mažumų gyventojai mūsų krašte nekludytų mums kilti kultūroje, atstatinėti savo kraštą, uelnaudyti mūsų blaiviusiais bėdais ir nesuvartotų sukrautų iš mūsų turty mūsų pačių nenaudai, ar net pražūdytū. Bet pasižvalgus po mūsų gyvenimą Lietuvoj, matyti kad dar daug daug kartų teks rasyti spaudoj apie tą reikšlą, kol mūsų žmonės tikrai susipras ir mokes apsaugoti nuo blaivaus svetimojo gaivalo išnaudojimo."

"Išimtis mūsų laikinąja sostinę Kauną ir kitus didesnius Lietuvos miestus (apskrities miestus). Juose išmiesc visuomenės dalį sudaro įvairių mūšų įstaigų valdininkai ir šie tarp tų, kurie yra reikalingi savo pragyvenimui daugelio miesto dalykų, drabužių, apšvietimo, puosės, namų ruošos ir kitų dalykų. Jeigu patyrimas arčiau, kas jiems prištato tuos dalykus, tai pamatysime, kad tai daro beveik išimtinai svetintautiški gaivalai — išnaudotojai. Net mūsų sodiečių daugintus produktus reikš paktis iš tų blaivųjų reikiškių rankų ir mokėti jiems dvigubai, begu galima būtų nupirkti tiesiog iš sodiečių rankų!"

"Mūsų tų miestų pakraščiuose įvairiose lūšnose gyvena tytelkas (daugybė) susivilkusiųjų iš vidur. įvairialabio gaivalo, kurie gyvena tuo, kad laiko po keletą karvių ir ožkų, kurias jie parduoda už mažą pinigą. Jie gyvena, pakelėse, paupėse, mirdžiodami ir lauzdami modelius, ir kurį pieną paskui parduoda braugia kaina mūsų valdininkų ir tarnautojų šeimynoms, sumaisę pirmiau jį perpus su vandeni. Tie gaivalai užsimina ir vogtina rinkimu palikto be priežiūros valstybės turto ir prekiavimu juo, kaip pavaldžiu. Kauno tvirtovės geležimis, vielomis, plytomis, akmenimis ir kitais daiktais. Tie gaivalai teikia mums ir įvairius patarnavimus: jie užsimina važnyčiojimą ir važinėjimą mūsų, jie atlieka dažniausiai be reikalingų tam kvalifikacijų ir be jokių patentų įvairius amatų darbus, paversdami tarnais ir kitokiais 'specialistais'. Žodžiu, jie visiškai gyvena iš mūsų, prisivogdami mūsų valstybės turto. Ir jeigu tatau būtų vadinamoji miestų varguomenė, kvi yra iš tikro skurdo prisileta ir neturi kitaip iš ko gyventi, tai dabar maža galima būtų kas pasakyti. Bet dažnai tie gaivalai tokiu savotišku uždarbiavimu tiek užsidirba, kad išgyja savus namus, keletą arklių ir karvių, turi dar gana gvy pinigų ir išsigali gyventi daug geriau ir plačiau, negu vidutiniai valdininkai. Tie gaivalai kartais pakelia tokias puotas ir gegužines su tokiu gausiu išsigėrimu ir užkandžiu, kurių nevisuomet ir didesnieji valdininkai beisgalėty ištesėti."

"Taip gyvendamas tas gaivalas, rodos, turėtų būti patenkintas palankus didžiūmai, turėtų neįžeidinėti jos idealų, neįsikišti jos kalbos, nedaryti nieko neįtikimo ir žalingo didžiūmai."

"Bet tikrenybėje pasirodė visai kas kita. Pasirodė, kad tas gaivalas tyčiomis stengiasi būti svetimas mūsų idealams, negerbia mūsų įstatymų, kalbos ir įstaigų, stengiasi dirbtinai sudaryti nepasitenkinimo

Kaly tarp dar tamsenių gaivalų, nei jis pats yra, stengiasi nutautinti tą gaivalą ir įbrukti jam svetimą kalbą — žodžiu, jis vado savotišką, griežtai priešiną ir žalingą mums politiką!

"Ir kas dar pikta, kad to gaivalo eilis nemažėja bet dar vietomis didėja, nes jo plaukimas pas mus iš svetur, tebesitęsia!"

Padėtis, kaip matote, taisyti. O tą tinkamai taisyti galima patiens tvarkantis, šviečiantis, pramonės ir prekybos griebiantis. Iš vienos pusės reikia, kad patys lietuviai griežtinti prekybos, o iš antros pusės reikia kelti obalsį savas pas sąvą.

Amerikiečių, prasiliavinusių prekybos ir su doleriais susitruksta. Jie nesiskubina Lietuvon. Ne vienas yra pasakęs, kad ten biznieriui nėra saviškių remiamų. Kuomet Lietuvos liaudis kitaip ims elgtis, tai Amerikos biznieriui tą gyventi pajus ir negašiuodami vyks ten biznieriavoti."

Rusijos caro ir jo šeimynos likimas

Nekuri laiką nieko nebuvo girdėti apie buvusį Rosijos carą ir jo šeimynos palėtį, vienai vienai kalbėjo apie jį ir jo šeimyną, o kitą dar spėliodavo, kad būs gyvi esą.

Bet paskutiniu laiku spaudoj pasirodė, kad tik dalykų kaip caro, taip ir jo šeimynos narių yra patekę net i Franciją.

Apie tų liekanų patekimą į Franciją, laikraščiai praneša šiek tiek:

Buves tās metais Francijos atstovas Sibirioj, generolas Janin, grįždamas Francijon iš Rosijos (Sibirijos) parvežė Rosijos caro ir jo šeimynos sudėgintusias liekanas, kad jas caro dėdei Nikolajui įteiktų kuris raudai gyvas Francijoj. Ar tiesa, ar ne, bet galima sakyti kad caro ir jo šeimynos gyvy nēra. Minimas generolas Janin laikraščiuose rašo, kad jam sunki buvo užduotis caro, carienės, sūnaus, dviejų dukterų ir dviejų tarnų liekanas atgabenti i Franciją. Tos liekanos labai yra neaiškios, delto yra sunku pažinti, kurių asmenų. Tikrai vienas pirštas yra šiek tiek panašus, kurį žinovai skaito kaippo carienės. Beto randasi apdege žemėtūga, liekanos apdeguosy drapanų, caro sūnaus apdeguosy diržo saktis, mandierų knypkliai (sagas) ir likučiai kaulų.

Kaip praneša, tai caras su šeimyna tapo nužudytas Ipatnio namuose Jekaterinodare, kur juos bolševikai uždare laikė; jų lavonus nugabeno i arštiną mišką ir kuoskubiančiai sudegino. Per skubotumą nespejo visas braūgenybes nuo jų lavonų atimti, kurios ir šiuandien liūdyja, kad tikrai caro bei jo šeimynos liekanos, ir kad jie tikrai yra žuvę.

Srašas rastųjų daiktų ir lavonų liekanų susideda iš 311 dalių.

Visos tos dalykų sudėta i prastą skrynute, o ta skrynute yra įdėta i kitą didelę skrynę. Tai reikšia "Kapas Rusų caro ir jo šeimynos."

Be to, tas generolas Janin atgabeno dar tris skrynes su įvairiais raštais ir atsiminimo daiktais, tarp kurių yra ir kulkos, kurias iš to namo sienų išimė, kuriame caras ir caro šeimyna buvo sušaudyti.

Tas visas liekanas generolas Janin gavęs nuo generolo Did-

VEŠI MOKYKLOS VAIKAI

So. Bostono viešos mokyklos yra mokyklos savos rūšies, kurias jaunuoliai abiejų lyčių iša-ję žino tiek, kad gali plunksnų rankoje laikyti, na ir pasi-labizuoti.

Vieną gražią dieną susitikau kelis svetintautiškus mokinius, kurių vieni buvo baigę 7-8 grades, kiti jau antrus metus belimanti i High School ir map užklausus jų kiek yra tūkstančių milijone, visi lig vienam sutiko, kad tikrai 10 tūkstančių esą. Kada aš jiems pasakiau, kad tai negalimas dalykas, nes kiekvienas So. Bostono mamos savininkas būtų milijonierius, kadangi kiekvienas 3 seimynų namas vertas yra daugiau 10 tūkstančių, tai gavau atsakymą kad aš jų nesuprantas. Nesuprantas tai nesuprantas, bet aš jų paklausiau, kiek 10 tūkst. turi numerį, tai kankurie gerai pagavoję atsakė, kad penkis, gi paklausus, kiek skaitlinių turi milijonas, tai ilgai galvoję atsakė, kad atsimenas.

Taip mums besigalėjant atėję vienas katalikų mokyklos 7 grade mokinis ir paklaustas tuojau pasakė, kad milijonas turi dešimtį šimtų tūkstančių. Šisai tuos mokinius pajukė sakydamas: Geriau jūs eję viešon mokyklon pas tokius mokytis sėdėkite namieje, tai jums bus sveikiau ir nereikės mokyklų, arba tokių mokyklų, kurie taip mokina pasisukite i pirmą grade, kur turėtų pasimokyti elementarių aritmetikos taisyklių.

Tai tik vienas iš šimto pavyzdžių. Kur-gi kitos šakos moks-to? O juk visose šakose tie pa-y mokytojai, kurie tvirtina atsidėję, kad Afrika, tai šaliausia pasaulio dalis; kad Amazon upė yra Azijoje ir kad didžiausias pasaulio kalnas, tai "White Mountain." New Hampshire valstijoje.

Tokia tai nanda iš viešų mokyklų. Retas kuris mokinių suprantas, kad mokyklos lankymas, tai nėra dykai laiko praleidimas, bet lavinimas savo proto. Bet jeigu patys mokytojai tokius juokus krečia ir tiek težio, tai ką bekalbėti apie jų mokinius. Jie pabaigę mokyklą palieka kvailiesniais, negu pradėję. Kvailiesniais palieka, nes laiką praleidžia o nieko nešimkosta.

Labai gaila, kad So. Bostone ir daugely kitų kolonijų Lietuvių katalikai nesirūpina savo mokyklo sprie parapišos įsteigimu. Lietuvių katalikų be-rods daug ir lengvai galėtų didelę mokyklą užlaikyti. Tik ot koks tai apsilėidimas, nerangumas, nepasirūpimas kas bus tytoj, nepasirūpimas apie jaunų jų kartą, kuri kaip ledas pavasari tirpsta lietavių tautai. Ar-gi nepriderėtų pagalbėti apie tai tiems, kurie yra pastatyti vadovauti, kuriems tas turėtų būti pirmu rūpesniu. Bet nežinia kokios priežasties delei laukia ir laukia, gal kas kitas padarys. Gal lauks tol, kol visi lietuviai išstantės. Patartina lietuviams imties darbo ir pasi-statyti sau gražią mokyklą, nes yra ir kur ir iš ko. Koks tėvams būtų džiaugsmas, kada jų vaikai žinotų ką jie mokina-

ri ir nuo Gillardo — caro sū-naus mokytojo.

Tad jau paskutiniai spėloji-mai monarchistų, kad caras esąs dar gyvas, kurių dauguma yra susispietusi Francijoj ir galvoja kaip atstacių ir įve-dus vel Rosijoj caro valdžią, y-ra prannamyti.

J. Liūdnas.

(Kauno "Darbininkas")

Iš Centro Sekretarijato

Tėvynės draugai, 12) Jonas Paitukas, 13) Mikolas A. Rusockas, 14) Jurgis Sakšius, 15) J. J. Spauldingas, 16) Kaz. Mankas.

34) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

35) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

36) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

37) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

38) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

39) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

40) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

41) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

42) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

43) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

44) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

45) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

46) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

47) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

48) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

49) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

50) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

51) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

52) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

53) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

54) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

55) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

56) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

57) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

58) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

59) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

60) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

61) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

62) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

63) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

64) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

65) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

66) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

67) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

68) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

69) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

70) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

71) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

72) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

73) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

74) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

75) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

76) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

77) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

78) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

79) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

80) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

81) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

82) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

83) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

84) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

85) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

86) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

87) J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis.

LABAI SVARGI ŽINIA VAZIUDJANTIEMS

(LIETUVIŲ RUGSEJO MINEŠ)

BALTIJOS AMERIKOS LINIJOS.

PILNIAI KONTAKTAI SU LIETUVON I KLAIPEDA

Ant patalų dviračių, su naujais išradimo

atstovais keliais įsistatymais

Laivo "ESTONIA"

10 Rugsejo (September) 1924

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

Pas J. J. Stulgaitis, 3) Jonas Vilkelis, 3) Jonas Vilkelis.

